

Oorlogswinter

Tim Seerden

Jan Terlouw

Lemniscaat

Inhoudsopgave

- Informatie over de schrijver *Pagina 3*

- Titel en ondertitel *Pagina 4*

- Genre *Pagina 5*

- Hoofdpersonages *Pagina 6*

- Verhaalopbouw *Pagina 7*

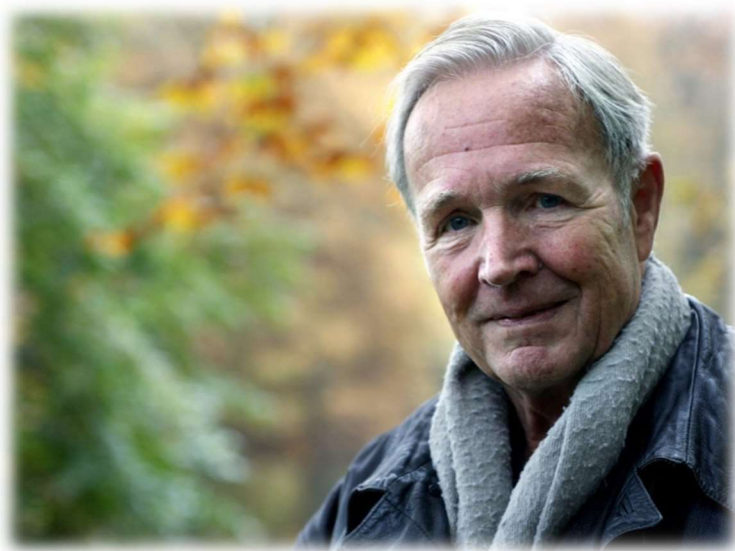
- Samenvatting van de inhoud *Pagina 8*

- Leeservaring *Pagina 10*

Informatie over de schrijver

Jan Terlouw is geboren op 15 november 1931 in Kamperveen, een dorpje in Overijssel. Hij trouwde met Alexandra van Hulst en zij kregen vier kinderen. Hij vertelde altijd zelf bedachte verhalen aan zijn kinderen. Zijn vrouw stelde voor om deze verhalen op te schrijven en te publiceren. Dit betekende het begin van de schrijverscarrière van Jan Terlouw. Voordat hij begon met schrijven heeft Jan Terlouw wis- en natuurkunde gestudeerd, waarbij hij gepromoveerd is op een onderzoek naar vreedzaam gebruik van de energie van atombommen. In 1966 stopte hij na jaren van onderzoek met natuurkundig onderzoek en ging hij de politiek in. Rond deze tijd begon ook zijn schrijverscarrière. In 1970 debuteerde Jan Terlouw met zijn eerste boek 'Pjotr'. In 1991 werd Jan Terlouw benoemd tot Commissaris van de Koningin in Gelderland. Jan Terlouw maakte zelf de laatste jaren van de oorlog mee. Zijn ervaringen zijn dan ook terug te vinden in het boek Oorlogswinter. Jan Terlouw heeft vooral jeugdboeken geschreven, maar in zijn boeken komen vaak wel serieuze onderwerpen aan bod. De boeken van Jan Terlouw zijn vaak herdrukt en zijn ook uitgegeven in andere talen. Hij is een van de meest gelezen kinderboekenschrijvers.

Bron: www.scholieren.com

Titel en ondertitel

Het boek heeft de titel "Oorlogswinter".

De betekenis van de titel van dit boek hangt samen met een gebeurtenis in het verhaal:

Het verhaal speelt zich af in tijdens de oorlog, het speelde zich tijdens de winter af.

Ik vind deze titel goed bij het boek passen, omdat deze samenhangt met de verhaaltijd; 's winters tijdens de oorlog. Ik vind het een spannend en leuk boek om te lezen. Naast het lezen van het boek, heb ik ook de boekverfilming bekeken. Dit heeft het voor mij duidelijker gevisualiseerd en hierdoor werd de boekbeleving groter. De twee belangrijkste gebeurtenissen in het verhaal zijn:

- *Michiel vind Jack (de Engelse piloot).*
- *Michiel zijn vader wordt geëxecuteerd door de Duitsers.*

Genre

Dit boek valt onder verschillende Genres.

De drie genres die ik heb kunnen vinden zijn:

- *Oorlog*
- *Drama*
- *Historische fictie*

Het verhaal speelt zich af in de Tweede wereldoorlog.

Dit was in 1944 en 1945, verder is de verhaallocatie het dorp 'de Vlack'.

De volgorde van het verhaal is chronologisch.

Het begint ontdekking en langzaam aan bouwt het verhaal zich op.

Zo af en toe wordt er in het verhaal teruggekeken naar een eerder moment, om een gebeurtenis duidelijker te maken. Ook wordt er dan teruggekeken naar bijvoorbeeld de gedachten van de personages.

Het boek is heel duidelijk geschreven en het verhaal is goed te begrijpen.

Hoofdpersonages

In dit boek bevinden zich vier hoofdpersonages. Deze komen in ongeveer het hele boek voor. De personages worden meestal met achternaam genoemd.

Michiel van Beusekom

Michiel is 15 jaar, hij is de zoon van de burgemeester. Het is een stillere jongen en helpt voorbijkomende mensen die hulp nodig hebben. Hij gedraagt zich al erg volwassen voor zijn leeftijd. Zijn vader is gedood en vervolgens komt Michiel in het verzet.

Dirk Knopper

Dirk is 21-jaar en de buurjongen van Michiel. Hij zit in het verzet, en wordt na een mislukte overval door de Duitsers gevangengenomen. Dirk is een stoere jongen. Tijdens zijn opsluiting verraadt hij niemand. Uiteindelijk lukt het hem om te ontsnappen.

Ben van Hierden (oom Ben)

Dit is niet Michiel zijn echte oom, maar hij ziet hem wel als zijn oom omdat hij vaak bij hen thuiskomt. Michiel komt erachter dat zijn "oom" een verrader is. Michiel besluit 'Oom Ben' over te dragen aan het verzet, maar hij sterft net voor deze overlevering door een ontploffing door een schot.

Jack (de Engelse piloot)

Jack is de Engelse piloot die gewond is geraakt. Hij werd naar een ondergrondse schuilplaats in het bos gebracht en werd daar verzorgd. Jack had een gebroken been en een schotwond. Toen Dirk werd opgesloten zorgden Michiel en Erica voor hem. Jack en Erica worden in het verhaal verliefd op elkaar. Ondertussen spreekt hij veel beter Nederlands omdat Michiel hem hierbij hielp.

Erica van Beusekom

Erica is de oudere zus van Michiel. Samen met Michiel verzorgde zij de wond van Jack. Deze wilde namelijk niet genezen. Michiel vroeg Erica om hulp omdat zij een EHBO-opleiding gevolgd heeft. Ze ging steeds naar Jack toe terwijl Michiel haar dit verboden had. Erica en Jack wordenna verloop van tijd verliefd op elkaar.

Verhaalopbouw

Chronologisch en niet-chronologisch

Het verhaal is in chronologische volgorde geschreven. Alles wat er in het verhaal gebeurt, staat in de volgorde zoals het 'in het echt' gebeurd is.

Algemene verhaalstructuur

Er is ook in dit verhaal gebruik gemaakt van een verhaalstructuur.

Dirk wordt bij een overval en Michiel wordt betrokken bij het onderduiken van Jack, de Engelse piloot. Michiel zijn vader wordt geëxecuteerd door een Duitse soldaat. Dirk is ontsnapt uit een trein naar een kamp en gaat naar het hol.

Motorisch moment

Elk verhaal bevat een motorisch moment. In dit verhaal is dat: *Michiel werd betrokken bij het ondergrondse*. Omdat hij daarom zoveel dingen meemaakt.

Verhaallijnen

Het hele verhaal bestaat uit verhaallijnen. Het bevat een centrale verhaallijn en in de loop van het verhaal komen er telkens bij. Michiel heeft de centrale verhaallijn. De andere verhaallijnen zijn van de bijpersonages.

Samenvatting

Michiel is een jongen van 15 jaar oud. Hij woont samen met zijn ouders in een dorp genaamd "de Vlack". Hij helpt zijn moeder met het verzorgen van kennissen, die bij hen overnachten. Zij zijn op weg voor eten.

Op een ochtend komt Dirk, Michiel zijn buurjongen, naar hem toe. "Hij wilde hem onder vier ogen spreken". Dirk en Michiel gaan samen met wat anderen een kantoor overvallen. Als dit misgaat moet hij een brief naar Bertus van Gelder brengen. De overval gaat fout en daardoor wordt Dirk gevangengenomen.

De morgen daarna wil Michiel de brief weg brengen, maar hier kwam hij niet aan toe, omdat hij Schafter tegenkwam, wie hij niet vertrouwt. De volgende dag krijgt Michiel te horen dat de Duitsers Bertus hebben gearresteerd. Michiel verdenkt Schafter van verraadt, of denkt dat Dirk het verteld heeft nadat hij gemarteld is.

Michiel besluit de brief zelf te lezen en ontdekt dat Dirk een gewonde Engelse piloot (Jack) in het Dagdalerbos verborgen houdt welke verzorgd moet worden. Michiel besluit deze taak op zich te nemen. Om de dag gaat Michiel naar Jack toe om hem eten te brengen. Maar de wond van Jack wil niet goed genezen. Omdat de zus van Michiel, Erica, leerling-verpleegster is geweest besluit hij haar in te schakelen. Vanaf dat moment houdt ook Erica zich bezig met de verzorging van Jack. Jack leert steeds beter Nederlands en Erica en Jack worden verliefd op elkaar.

Later vinden de Duitsers een dode soldaat in het bos. Omdat niemand bekent deze soldaat gedood te hebben schieten de Duitsers vijf gijzelaars neer. Eén van deze gijzelaars is de vader van Michiel. Deze gebeurtenis doet Michiel besluiten om er alles aan te doen om deze oorlog in het nadeel van de Duitsers te helpen beëindigen. Zo zet hij twee joden, vader en zoon Kleerkopper, de IJssel over met behulp van het paard en wagen van een barones. De Duitsers willen de barones later arresteren, maar zij verzet zich tot de dood. Deze gebeurtenis leidt ertoe dat Michiel Schafter nog minder vertrouwd, omdat hij Schafter tegen kwam op de dag dat hij de twee Joden de IJssel overzette.

Dirk weet uiteindelijk te ontsnappen, maar is na zijn martelingen ernstig gewond geraakt. Hij komt naar de schuilplaats, zodat Michiel ook Dirk kan verzorgen. Tijdens de gesprekken met Dirk in de schuilplaats komt Michiel erachter dat Dirk en Jack degene waren die de Duitse soldaat hadden vermoord. Zij hadden hem echter in een parachute gewikkeld, zodat de Duitsers zouden denken dat hij vermoord was door een piloot. Wanneer het lijk in een parachute gewikkeld zouden zijn, zou niemand uit het dorp de schuld krijgen hadden ze bedacht.

Michiel vertelt dat deze parachute niet meer om het lichaam gewikkeld zat toen de Duitsers hem vonden. Hij neemt het Dirk en Jack niet kwalijk. Met Jack begint het intussen steeds beter te gaan, waardoor hij weer graag mee wil vechten met de oorlog. Michiel verzint een plan om Jack weg te smokkelen, maar heeft hiervoor wel de hulp nodig van 'oom Ben'.

'Oom Ben' zou Jack ophalen om hem mee te nemen naar een contactadres. Op hetzelfde moment beseft Michiel dat Ben de verrader is. Michiel was namelijk thuis achter de schuur om houtjes te hakken. Op een gegeven moment hoort hij zijn moeder en broertje (Jochem) die in de schuur zijn heel duidelijk met elkaar praten. Op dat moment beseft Michiel zich dat 'oom Ben' zijn gesprek met Dirk waarin Dirk vertelde over de overval had kunnen afluisteren. Daardoor wist Ben ook dat Michiel een brief naar Bertus zou moeten brengen, wat verklaarde waarom Bertus was opgepakt voordat Michiel de brief had kunnen brengen.

Ook had Michiel Ben verteld over de twee joden die hij over de IJssel had gezet, waarna de Duitsers de barones die hem hierbij geholpen had, hadden willen arresteren. Ben blijkt achter de Duitsers te staan en is de grote verrader in het dorp. Michiel beseft zich dit en gaat zo snel mogelijk naar Jack en Ben toe om Ben tegen te houden. Hij is net op tijd en vertelt Jack dat Ben onderweg was om hem regelrecht naar de Duitse kazerne te brengen. Ze besluiten Ben mee naar de schuilplaats te nemen. In de schuilplaats vinden ze de bewijzen van het verraad van Ben: onder andere een brief van de SS waarin Ben werd uitgenodigd om de Engelse piloot af te leveren in de kazerne van de Vlank.

Michiel, Jack en Dirk besluiten Ben aan het ondergrondse verzet over te leveren. Tijdens deze overlevering ontsnapt Ben, maar tijdens deze ontsnapping sterft hij door een luchtaanval op een munitiewagen, die ontploft. Twee dagen later komen de bevrijders de Vlank binnen gereden.

Na de oorlog komt Michiel erachter dat hij Schafter al die tijd verkeerd heeft ingeschat. Schafter heeft al die tijd joodse onderduikers verborgen en probeerde alleen de Duitsers te vriend te houden omdat hij merkte dat de Duitsers hem begonnen te verdenken.

Aan het einde van het verhaal komen Michiel en Dirk erachter dat Gert (iemand die ook in het ondergrondse verzet zat) de parachute van het lijk had gepakt. Michiel en Dirk besluiten niet aan Gert te vertellen wat dit voor gevolgen heeft gehad. Michiel komt tot de conclusie dat maar één ding zin heeft: tegen de oorlog vechten.

Leeservaring

Nadat ik bij mijn vorige boekverslag ook een oorlogsboek heb gekozen, leek het mij wel leuk om het boek 'Oorlogswinter' te lezen. Voor ik aan een boek begin, lees ik eerst altijd wat korte samenvattingen van internet. Dit doe ik zodat ik al enig idee heb waar het verhaal over gaat, zodat je daar "naartoe kan lezen". Wat klasgenoten, vrienden en kennissen hebben mij dit boek aangeraden, zodoende.

Aan het begin van het boek begon het al direct met oorlog. Het zou erg prettig zijn geweest als er vooraf een rustige start gemaakt zou worden met het verhaal. Omdat ik er rustig in kan komen en wat er vooraf is gegaan. Op die manier kom ik erachter in wat voor soort situatie de personen van het boek zich bevinden. Eigenlijk komt het erop neer dat het een soort van inleiding is.

In het boek waren meerdere gebeurtenissen die ik speciaal vond:

- ***De vondst van de Engelse piloot.***
- ***De executie van Michiel zijn vader.***
- ***De overval van het distributiekantoor.***
- ***De 'ontmaskering' van oom Ben.***

Het is een verhaal dat mij een duidelijk beeld van de oorlog heeft gegeven. Veel verschillende boeken hebben verschillende verhalen, die weer worden bekeken vanuit verschillende aspecten.

Dit verhaal echter, schetst een duidelijk beeld over de oorlog vanuit de ogen van een tiener jongen, maar ook vanuit het oogpunt van oorlogsverraders, Duitse soldaten, onderduikers en Joodse mensen.

Tijdens het lezen van het verhaal heb ik me een beeld proberen te vormen van zowel de hoofd- als de bijpersonages. Als verduidelijking heb ik de boekverfilming van 'Oorlogswinter' bekeken, dit heeft het beeld voor mij een stuk beter verduidelijkt. Het boek sprak mij aan omdat het mij een makkelijk te lezen boek leek. Alles is op een erg 'losse' manier verteld, dit vond ik erg prettig!

Ik zou dit boek aanbevelen aan anderen, eigenlijk puur omdat ik het een leuk boek vind.

Natuurlijk heeft iedereen zijn eigen smaak qua boeken, maar ik ben van mening dat, wanneer je eenmaal begint met lezen, je zo op de laatste bladzijde beland bent!

Als ik dit boek zou moeten beoordelen met een cijfer, dan zou 'Oorlogswinter' het volgende cijfer krijgen:

7,5

Dit heb ik gebaseerd op de volgende punten: *Makkelijk te lezen, prettig aantal bladzijden, goede verhaalstijl.*